



С Т А Н О В И Щ Е

От: Проф. д-р Димитър Панайотов Димитров;
Ръководител на катедра „Национална и регионална сигурност” и
Ректор на Университет за национално и световно стопанство - София

Област на висшето образование Социални, стопански и правни науки, Професионално направление Икономика, Научна специалност ”Икономика и управление” (Отбрана и сигурност)

Относно:

за присъждане на образователна и научна степен „доктор” по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление“ (Икономика на отбраната и сигурността) в УНСС.

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 1019/08.05.2020 на Зам. ректора по НИД на УНСС.

Автор на дисертационния труд: **Светлозар Стоянов Лазаров**

Тема на дисертационния труд: **„СИСТЕМА ЗА ЗАЩИТА НА ОБЕКТИ
ОТ КРИТИЧНАТА ЕНЕРГИЙНА ИНФРАСТРУКТУРА В
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ“**

Научен ръководител: проф. д-р Димитър Панайотов Димитров

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към *катедра „Национална и регионална сигурност”, факултет „Икономика на инфраструктурата”* на УНСС по *научна специалност 05.02.18 „Икономика и управление”* (Икономика на отбраната и сигурността) съгласно Заповед на Ректора на УНСС № 559/16.03.2017 с научен ръководител проф. д-р Димитър Панайотов Димитров. Обучението е осъществено в самостоятелна форма на обучение през периода 2017-2020 г. и е завършено в планирания срок.

Докторантът има бакалавърска степен по „Противодействие на престъпността и опазване на обществения ред” в Академията на МВР. Магистър по „Право” от Югозападен университет „Неофит Рилски“. С богат стаж в структурите за сигурност - ДАНС, МВР. В периода 2013 – 2016 г. е главен секретар на МВР.

Владее английски и руски език.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд *Структура, обем*

Дисертационният труд е обсъден и предложен за защита от катедра “Национална и регионална сигурност” при факултет „Икономика на инфраструктурата” на Университета за национално и световно стопанство – гр. София.

Дисертационният труд е с обем от 175 страници. Основната част е 157 страници и съдържа: увод, три глави, заключение, общи изводи и препоръки, списък на използваната литература.

Към дисертацията са дадени 2 приложения: 1. Постановление № 181 от 20 юли 2009 г. за определяне на стратегическите обекти и дейности,

които са от значение за националната сигурност и 2. СД ISO/TR 31004:2013 „Управление на риска. Указания за прилагането на ISO 31000“. Приложенията са 18 страници.

Публикациите по дисертацията са 4 на брой. . В изложението са включени около 10 фигури, които не са номерирани. (графики и диаграми). Списъкът с използваната литература съдържа общо 90 източника на български, руски и английски език (73 източника на български)

Оценка за: актуалност на темата; целта; задачите; обекта; предмета; основната теза на дисертационния труд

Темата безспорно е актуална, съвпада с професионалния опит и интереси на докторанта, рецензентът изразява съгласие с формулираните обект, предмет, цел и задачи на дисертационния труд.

Обектът на настоящото изследване е критичната енергийна инфраструктура на Република България.

Предмет на дисертационния труд е защитата на обектите от критичната енергийна инфраструктура на Република България с оглед повишаване на сигурността.

Целта на дисертационния труд е, като се анализира критичната енергийна инфраструктура и съществуващите нормативни и организационни специфики на сигурността, да се обоснове и разработи концептуален модел за защита на обектите от критичната енергийна инфраструктура на Република България.

Анализът не включва АЕЦ поради спецификите на дейностите по обезпечаване на защитеността на атомна електроцентрала като обект от критичната енергийна инфраструктура.

Защитаваната изследователска теза е, че критичната енергийна

инфраструктура на Република България е постоянно изложена на различни по вид и интензитет заплахи, което предполага разработване и прилагане на концептуален модел за защита и повишаване на сигурността на нейните обекти.

Използвана научна литература (оценка на осведомеността на дисертанта по проблематиката, разглеждана в дисертационния труд).

Използвани са достатъчно на брой източници, литературата е представена коректно в изследването.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Акцентира се върху: постигнатите основни научни и/или научно-приложни резултати; използваната методология; изпълнението на поставените цел и задачи.

Авторът изследва основните параметри на обектите от критичната енергийна инфраструктура на Република България; проучена е нормативната база в областта на критичната енергийна инфраструктура на национално и европейско равнище, предложен е концептуален модел за защита на обектите от критичната енергийна инфраструктура на Република България. Докторантът също разработва и предлага рамка за първоначално и текущо обучение в областта на управлението на сигурността на тези обекти и на служителите на ДАНС, МВР, МО.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Авторът декларира 5 основни приноса по дисертацията. Рецензентът изразява принципно съгласие с така формулираните приноси. Основният акцент на приносите е в разработеният концептуален модел за защита и възможностите за обучение в тази област.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

В предоставените материали за рецензиране са посочени общо 4 публикации, всички на български език, публикувани са в уважавани издания и са в периода на дисертацията. Те отразяват тематиката на изследването и запознават обществеността с основните идеи на автора.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът дава достатъчно пълна представа за целите, задачите, съдържанието и резултатите от проведеното изследване.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам критични бележки. Въпросът към докторанта е може ли да представи накратко практическите стъпки за внедряване на модела в практиката и коя организация трябва да бъде отговорна за обучението?

8. Заключение

Дисертационния труд изцяло отговаря на изискванията на ЗРАС, Правилника за неговото прилагане, Правилника за организацията и провеждането на конкурси за придобиване на научна степен и за заемане на академични длъжности в УНСС и Правилника за учебната дейност в УНСС - Част трета - Доктор.

Ето защо с убеденост давам положителна оценка на дисертационния труд на тема: **„СИСТЕМА ЗА ЗАЩИТА НА ОБЕКТИ ОТ КРИТИЧНАТА ЕНЕРГИЙНА ИНФРАСТРУКТУРА В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ”** и препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор” на **Светлозар Стоянов Лазаров**.

28.05.2020 г. / София

Подпис:

(Проф. Димитър Димитров)